

wnienia służą im w sądach apelacyjnych w Lublinie i Wilnie w sprawach, w których te sądy są instancjami od wyroków, decyzji i innych załatwień sądów, mających siedzibę na obszarze województw wołyńskiego i poleskiego;

b) w sądach i urzędach prokuratorskich, mających siedzibę na obszarach województw poleskiego i nowogródzkiego i okręgu administracyjnego wileńskiego, oraz powiatów grodzieńskiego i wolkowskiego w województwie białostockim, obywatelom polskim narodowości białoruskiej;

c) w sądach, mających siedzibę na obszarach powiatu święciańskiego i gmin z większością litewską dawnego powiatu trockiego w okręgu administracyjnym wileńskim, obywatelom polskim narodowości litewskiej.

Art. 4. W sądach, wymienionych w art. 3 lit. a), b), adwokaci i inni zastępcy stron narodowości ruskiej (rusińskiej), lub białoruskiej w sprawach, w których zastępują strony swej narodowości, mają prawo używania języka macierzystego, z wyjątkiem przemówień (wywodów) przed sądem orzekającym, które wolno wygłaszać w języku macierzystym tylko przed sądami, mającymi siedzibę w okręgu sądu apelacyjnego lwowskiego.

W tym ostatnim okręgu w wypadkach, w których według art. 2 dołącza się tłumaczenia urzędowe na język macierzysty, należy na żądanie strony sporządzać akty oskarżenia, wyroki, orzeczenia (uchwały) i inne załatwienia w dwu językach: państwowym i ruskim (rusińskim).

Art. 5. Obywatele polscy narodowości ruskiej (rusińskiej) mogą żądać, aby wyroki, orzeczenia (uchwały) i inne załatwienia Sądu Najwyższego były sporządzone w dwu językach, t. j. państwowym i ruskim (rusińskim) w sprawach, w których ten sąd jest instancją od wyroków, uchwał i innych załatwień sądów, mających siedzibę w okręgu sądu apelacyjnego lwowskiego; żądania powyższe należy przedstawić przed powzięciem przez Sąd Najwyższy decyzji.

Art. 6. W wypadkach użycia języka państwowego i macierzystego obowiązuje w razie różnicy tekst języka państwowego, z wyjątkiem wypadku, przewidzianego w art. 2 punkt 5.

Art. 7. Przepis art. 1 ma odpowiednie zastosowanie w urzędowaniu notariuszy.

Notariuszowi wolno jednak na żądanie sporządzać akta prawne między żyjącymi i na wypadek śmierci w języku macierzystym strony, o ile ona jest uprawniona do używania tego języka według art. 3 w sądach pierwszej instancji, położonych na obszarze, gdzie notariusz ma swą siedzibę i akt sporządza.

Art. 8. Przepisy o języku urzędowania sądów, urzędów prokuratorskich i notariatu, obowiązujące dotąd, uchyla się, z wyjątkiem przepisów, obowiązujących w województwach poznańskim, pomorskim i śląskim.

Art. 9. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 10. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 października 1924 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: *W. Grabski*

Kierownik Ministerstwa Sprawiedliwości: *Siennicki*

758.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 1 września 1924 r.

o wykonaniu kontroli nad przestrzeganiem przez spółdzielnie kredytowe przepisów rozporządzenia o lichwie pieniężnej.

Na mocy § 5 i 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 29 czerwca 1924 r. o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. № 56, poz. 574) zarządza się co następuje:

§ 1. Dla spółdzielni trudniących się czynnościami bankowymi odracza się termin składania wykazów, o których mowa w § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu i Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 sierpnia 1924 r. o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. № 70, poz. 684) do dnia 5 października 1924 r.

§ 2. Kontrola nad wykonaniem przepisów zawartych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 r. o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. № 56, poz. 574) przez spółdzielnie, wymienione w § 1 i należące do związków rewizyjnych (art. 68 i 70 ustawy z dn. 29 października 1920 r. o spółdzielniach Dz. U. R. P. № 111, poz. 733), może być na podstawie zezwolenia Ministra Skarbu powierzono związkowi rewizyjnemu.

§ 3. Spółdzielnie należące do tych związków rewizyjnych, które uzyskały prawo kontroli na podstawie § 2 niniejszego rozporządzenia, czynią zadość obowiązkowi przewidzianemu w § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu i Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 sierpnia 1924 r. o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. № 70, poz. 684), przedstawiając wykazy w oznaczonym terminie właściwym związkowi rewizyjnemu.

§ 4. W razie stwierdzonego przekroczenia przepisów zawartych w § 1 i 2 rozporządzenia Ministra Skarbu i Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 sierpnia 1924 r. o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. № 70, poz. 684), związek rewizyjny obowiązany jest zawiadomić o tem właściwą władzę skarbową II instancji.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *W. Grabski*